

LES FORCES INTERNES DE LA REVOLUCIÓ

Lev Trotski

(*Novi Mir*, 17, 19 i 20 de de març de 1917)

Versió catalana feta per Alejo Martínez des de: "Dos caras", "El conflicto creciente" i "¿La guerra o la paz?" en 1917. *Escritos en la revolución*, Centros de Estudios, Investigaciones y Publicaciones "León Trotsky", Buenos Aires, 2007, pàgines 36-46.

Dues cares	1
El conflicte creixent	4
La guerra o la pau?.....	5

Dues cares

Examinem més de prop què està passant. Nicolau ha estat depositat i fins i tot, segons algunes informacions, es troba sota arrest. Els més conspicus líders de les Centúries Negres han estat arrestats. Alguns dels més odiats han estat assassinats. El nou ministeri es compon de liberals, octubristes i del radical Kerenski. S'ha declarat una amnistia general.

Tots aquests són fets, grans fets. Els fets que més colpegen en el món exterior. Basant-s'hi, les burgesies europees i nord-americana donen per acabada i victoriosa la revolució. El tsar i les seues Centúries Negres només han combatut per tal de conservar el poder. La guerra, els plans imperialistes de la burgesia, els interessos dels Aliats, tot açò passava a un segon pla. Ells estaven disposats a concloure la pau amb l'enemic per a alliberar així les tropes fidels i llençar-les contra el seu propi poble.

El bloc progressista de la Duma no es fiava del tsar, tampoc dels seus ministres. Aquest bloc es componia de diverses fraccions de la burgesia. El bloc tenia dos objectius: primer, menar la guerra fins al final, fins a la victòria; després, promulgar reformes interiors: més ordre, control, responsabilitat. La victòria era indispensable per a la burgesia per tal de conquerir mercats, la valoració de les terres, el seu enriquiment. La reforma era indispensable per a obtenir la victòria. Però el bloc liberal-progressista volia una reforma pacífica. Els liberals s'esforçaven en controlar la pressió de la Duma sobre la monarquia i en dominar aquesta amb la col·laboració dels governs francès i anglès. No volien la revolució. Sabien que aquesta, portant les forces obreres en la primera fila, constituïa una amenaça per als seus plans imperialistes. Les masses treballadores (a les ciutats, el camp i al si de l'exèrcit) volen la pau. Els liberals ho saben. És per això que sempre foren els enemics de la revolució. Fa alguns mesos, Miliukov declarava: "Si una revolució fos indispensable per a la victòria, jo rebutjaria la revolució". Però, gràcies a la revolució, els liberals han estat pujats al poder. Els periodistes burgesos únicament veuen aquest fet. Com a ministre d'Assumptes Estrangers, Miliukov declarà: la revolució es fa en nom de la victòria sobre l'enemic exterior i el nou govern té la intenció de menar la

guerra fins al final. La Borsa novaïorquesa jutja així la revolució russa: els liberals estan en el poder, llavors caldran més projectils.

Entre els especuladors de la Borsa i els periodistes burgesos hi ha moltes persones intel·ligents. Però esdevenen més obtusos quan es tracta de jutjar els moviments obrers. Els sembla que Miliukov mena la revolució com ells condueixen els seus propis assumptes. Només veuen l'expressió liberal-governamental del desenvolupament dels esdeveniments, una franja de bromera a la superfície del corrent històric.

El descontentament tant de temps contingut per les masses esclatà molt tard, a trenta-dos mesos de la guerra, no perquè era reprimat per la violència policial, sinó perquè els liberals convenceren les masses de la necessitat "patriòtica" de la disciplina i de l'ordre. Fins a l'últim moment, en què les dones famolenques sortiren als carrers, en què els obrers les recolzaren amb la vaga, els liberals intentaren detenir el curs dels esdeveniments, com l'heroïna de Dickens que volia retenir la marea amb un raspall per a llavar.

Però el moviment vingué de baix, dels barris obrers. Després d'hores i dies d'indecisió i afusellaments, els millors elements de l'exèrcit confraternitzaren amb els insurgents. El poder es mostrà impotent, paralitzat, abatut. Els buròcrates de les Centúries Negres s'amagaren com a delators.

Només aleshores arribà el torn de la Duma. El tsar intentà dissoldre-la en l'últim moment. Ho hauria fet "seguint l'exemple dels darrers anys", si hagués tingut la possibilitat de fer-ho. Però el poble ja triomfava als carrers, aqueix mateix poble que havia sortit per a la lluita, contra la voluntat dels liberals. L'exèrcit marxava amb el poble. Si la burgesia no hagués organitzat el seu poder, el govern hauria estat constituït pels insurgents. La Duma mai s'hauria resolt a arrencar el poder de mans del tsar. Però no podia deixar d'aprofitar l'interregne: la monarquia desapareixia de la faç de la terra, el poder revolucionari encara no s'havia constituït.

És indubtable que els Rodzianko haurien volgut fer marxa enrere. Però per damunt d'ells planava el control dels governs francès i anglès. La participació dels Aliats en la formació del govern provisional és indiscutible. Entre les perspectives d'una pau separada de la part de Nicolau i la presa del poder per les masses, els Aliats preferien veure el govern en mans dels imperialistes-progressistes. La burgesia russa té pocs diners i els "consells" de l'ambaixador anglès ressonen en les seues orelles com tantes altres ordres. Contràriament a tota la seua història passada, a la seua política, a la seua voluntat liberal, la burgesia es troba en el poder.

Miliukov parla de la guerra fins a "al final". Aquestes paraules no li han sortit fàcilment de la boca: sap que suscitaran la indignació de les masses i les dirigiran contra el poder. Però Miliukov ha d'expressar-se així per a les Borses de París, de Londres i... Nova York. És veritat que Miliukov havia telegrafiat la seua declaració a l'exterior, guardant-se bé de fer-la conèixer a Rússia. Perquè Miliukov sap molt bé que no pot, en les condicions actuals, vèncer als alemanys

i apoderar-se de Constantinoble i Polònia. Les masses s'han aixecat pel pa i la pau. L'arribada al poder d'alguns liberals no ha alimentat els famolencs ni guarit les seues ferides. Per tal de satisfer les necessitats imperatives del poble cal fer la pau. Però el bloc liberal-imperialista no es pot permetre fer al·lusió a la pau. En primer lloc, pels Aliats. En segon lloc, perquè la burgesia liberal té, enfront del poble, una gran responsabilitat de la guerra. Els Miliukov i els Gutxkov precipitaren la nació, d'acord amb la camarilla "romanoviana" cap aquest espantós conflicte. La perspectiva de finir amb aquesta nefasta guerra, de tornar a la llar destruïda, està a l'abast del poble. Miliukov i Gutxkov temen la fi de la guerra tant com la revolució.

Aqueixa és la seua posició governamental: estan obligats a fer la guerra, però sense confiar en una victòria; temen el poble i aquest no confia en ells.

"Des del principi, ja estava disposada a traïr el poble i a traïr-lo amb els representants de l'antiga societat, perquè ella mateixa pertany a aquesta societat [...], mantenint-se en la direcció de la revolució; no perquè el poble cregués en ella, sinó perquè el poble l'havia posat davant d'ella [...]. Sense confiança en si mateixa sense confiança en el poble, tenint pietat per les classes dirigents: temorena envers les classes inferiors, egoista en els dos fronts i coneixent el seu egoisme, revolucionària contra els conservadors, conservadora contra els revolucionaris, sense creure en les seues pròpies consignes, amb frases en compte d'idees, esglaiada per l'agitació mundial i, al seu torn, explotant aquesta agitació; banal, perquè estava desproveïda d'originalitat, original però només en la banalitat; traïdora als seus propis desitjos, sense fe en si mateixa, sense fe en el poble, sense missió històrica; vell maleït que ha de dirigir i explotar els primers moviments juvenils d'un gran poble; cega, sorda, desdentada, així apareixia després de la revolució de març la burgesia prussiana que detenia el poder" (Karl Marx).

En aquestes paraules d'un gran mestre, es pot veure el retrat acabat de la burgesia liberal russa després de la nostra Revolució de Febrer. "Sense fe en si mateixa, sense fe en el poble, desdentada, cega", tal era el seu rostre polític.

Feliçment per a Rússia i Europa, la Revolució Russa té dues cares. Diversos telegrams ens han fet saber que un comitè de treballadors s'oposa al govern provisional i que aquest ja ha protestat contra la temptativa liberal de confiscar la revolució en el seu propi benefici i de tornar a donar-li el poder a la monarquia.

Si la revolució es deté ara, com ho vol el liberalisme, la coalició dels nobles, del tsar i la burocràcia "expulsarà" Gutxkov i Miliukov, com la contrarevolució prussiana expulsà els representants del liberalisme prussià.

Però la revolució no es detindrà i en el seu desenvolupament futur escombrarà del seu camí els burgesos liberals com escombra, en aquest moment, la reacció tsarista.

El conflicte creixent

Un conflicte entre les forces de la revolució, al capdavant de les quals es troba el proletariat urbà i el liberalisme antirevolucionari, és inevitable. Es pot, evidentment, produir un gran nombre de paraules (i a açò el burgès liberal i el social traïdor es dediquen àrduament) sobre la predominança de la unitat nacional amb relació a la separació de classes. Però ningú ha assolit encara separar a través de conjurs les contradiccions socials i detenir el desenvolupament natural de la lluita revolucionària.

La història dels esdeveniments que transcorren actualment només ens és coneguda pels ressons i comentaris que es filtren a través dels telegrams oficials. Hem de senyalar dos punts que oposaran entre si el proletariat revolucionari i els liberals.

El primer conflicte fou provocat per la qüestió de la forma de govern. El liberalisme necessita la monarquia. Observem en tots els països que menen avant una política imperialista, un creixement extraordinari del poder personal. El rei d'Anglaterra, el president francès i, recentment, el president dels EUA han pres en les seues mans una gran part del poder. La política de les conquestes mundials, dels representants secrets, de les traïcions obertes, exigeix independència envers el parlament. D'altra banda, la monarquia constitueix una ajuda preciosa per als liberals en lluita contra la mentalitat revolucionària del proletariat. A Rússia, aquestes dues causes actuen amb major força que en cap altra banda. La burgesia russa considera que és impossible rebutjar el sufragi universal, perquè aquest rebug portaria a l'oposició les masses contra el govern provisional i donaria predominança a l'ala més decidida del proletariat.

Fins i tot el monarca "es reserva", Miquel Alexandrovitx, comprèn la impossibilitat d'apropar-se al tron, d'una altra manera que per la via del "dret de vot, igual per a tots, directe, general i secret". És força més important per a la burgesia constituir un contrapès contra les profundes exigències socialrevolucionàries de les masses treballadores. Compta amb poder resoldre la qüestió en la pròxima Assemblea Constituent. Però, en realitat, el govern i el ministeri octubrista i cadet transformen el treball preparatori per a l'establiment de la Constituent en una lluita a favor de la monarquia contra la república. La sort de la Constituent dependrà enormement de qui i com la convocarà. Conseqüentment, el proletariat deu, des d'ara, oposar els seus organismes de combat als del govern provisional. En aquesta lluita, el proletariat, agrupant al seu voltant les masses treballadores, ha de tenir com a objectiu fonamental la presa del poder. Únicament un govern proletari té la voluntat i capacitat de, fins i tot durant els preparatius de la Constituent, realitzar una depuració radical i democràtica al país, reformar l'exèrcit, constituir una milícia revolucionària i demostrar als camperols que la seua salvació només pot venir d'un règim obrer revolucionari. Aquesta tasca, mobilitzarà les forces productores del país i serà l'arma principal en el posterior desenvolupament del conflicte.

La segona qüestió que ha d'oposar implacablement el proletariat revolucionari al liberalisme és l'actitud envers la guerra i la pau.

La guerra o la pau?

Allò que interessa primer que res als governs i pobles del món sencer és: com influirà la Revolució Russa en el curs de la guerra? Farà que s'apropi la pau? O bé, per contra, l'entusiasme revolucionari serà dirigit vers una prolongació de les hostilitats? Aquest és un greu problema. De la seua resolució en un o altre sentit depèn el destí de la guerra, però també el de la mateixa revolució.

En 1905, Miliukov qualificava la guerra russojaponesa d'una aventura, i exigia el cessament immediat del conflicte. Tota la premsa liberal i radical escrivia en aquest sentit. Les més potents organitzacions industrials es declaraven (tanmateix les inaudites derrotes) a favor de la fi de la guerra. Com es pot explicar açò? Per l'esperança en una reforma interna. L'establiment d'un ordre constitucional, el control parlamentari sobre el pressupost i l'economia, la difusió de l'ensenyament i la reforma agrària haurien d'eleva el nivell de vida, fer créixer la població, crear un immens mercat intern per a la indústria. És veritat que la burgesia russa estava disposada a apoderar-se de qualsevol territori estranger, però pensava que l'enriquiment dels camperols li oferiria un mercat més potent que no Manxúria o Corea.

No obstant això, es demostrà que democratitzar el país i enriquir els camperols no és cosa fàcil. Ni el tsar ni la noblesa ni la classe dels funcionaris es resignaren a cedir una polzada dels seus privilegis. No es podia, per mitjà dels liberals, rebre de les seues mans la màquina governamental i les terres; calia una potent pressió de les masses. Però la burgesia no volia açò. Les revoltes camperoles, la lluita més aspra i ininterrompuda del proletariat i el creixement de les sublevacions en l'exèrcit, llençaren la burgesia liberal cap al camp de la burocràcia tsarista i de la reacció constituïda pels nobles. La seua unió fou enfortida pel gir governamental del 3 de juny de 1907. D'aquí nasqué la Duma del mateix nom i que es troba actualment en exercici.

Els camperols no han rebut cap terra. Les institucions governamentals han canviat més de maneres que de realitat. No s'ha pogut assolir la creació d'un mercat intern basant-se en el model dels grangers nord-americans. Les classes capitalistes, reconciliant-se amb el règim, s'han esforçat en conquerir els mercats externs. S'ha assistit al sorgiment d'un nou imperialisme rus, amb una economia governamental i militar depravades i ganes insaciabls. Gutxkov es trobava en la comissió de defensa nacional que havia d'accelerar el desenvolupament de l'exèrcit i de la flota. Miliukov elaborava un programa d'annexions i el difonia a través d'Europa.

Gran part de la responsabilitat de la guerra incumbeix a l'imperialisme rus i als seus representants octubristes i cadets: en aquest punt, Gutxkov i

Miliukov no poden fer cap reprotxe als Bachibuzuk de l'imperialisme alemany: és exactament igual.

Gràcies a la revolució, que ells no desitjaven i contra la qual lluiten, Gutxkov i Miliukov estan en el poder. Volen que es perllongue la guerra. Volen victòries. Res més i res menys! Ells arrossegaren el país a la guerra per a servir als interessos del capitalisme. Tota la seua oposició al tsarisme només provenia de la insatisfacció de la seua fam capitalista. Mentre que la camarilla de Nicolau es mantenia en el poder, la política exterior estava dominada per interessos dinàstics i reaccionaris. Per això, en Berlín i Viena, sempre s'esperava arribar a una pau per separat. Ara s'han inscrit en la bandera governamental els interessos d'un imperialisme integral. "No existeix el poder tsarista (diuen Gutxkov i Miliukov al poble), ara vostès han de vessar la seua sang per l'interès nacional de tots". Per aquest vocable, els imperialistes entenen: el retorn de Polònia, la conquesta de Galitzia, Constantinoble, Armènia i Pèrsia. En altres paraules, Rússia s'ubica en la mateixa línia que altres estats europeus i, primer que res, que els seus Aliats: França i Anglaterra.

Anglaterra és una monarquia parlamentària, França és una república. En el poder estan els liberals i, fins i tot, els socialpatriotes. Però açò no canvia de cap manera el caràcter imperialista de la guerra; al contrari, resulta ésser un camuflatge. I els treballadors revolucionaris menen avant, tant en Anglaterra com a França, una lluita implacable contra la guerra.

El canvi d'un imperialisme dinàstic a un imperialisme purament burgès no reconcilia el proletariat amb la guerra. La lluita internacional contra l'imperialisme és més que mai el nostre objectiu suprem. Els telegrams, que informen sobre les manifestacions contra la guerra als carrers de Petrograd, confirmen que els nostres camarades compleixen valentament amb el seu deure.

Les fanfarronades imperialistes de Miliukov (aixafar Alemanya, Àustria i Turquia) serveixen, millor impossible, als Hohenzollern i als Habsburg. Miliukov exerceix ara el paper d'espantall. Fins i tot abans d'haver procedit a una reforma de l'exèrcit, el govern provisional ajuda els Hohenzollern a recolzar l'esperit patriòtic i mantenir "la unitat" del poble alemany que crugia per tots els seus costats. Si el proletariat alemany arribava a creure amb això que el proletariat rus, la principal força revolucionària, recolzava el govern burgès, seria un colp terrible per als nostres germans en Alemanya. La conversió dels treballadors russos en carn de canó patriota al servei del liberalisme burgès, llançaria les masses alemanyes al camp del xovinisme i frenaria, per molt de temps, el desenvolupament de la revolució alemanya.

La primera tasca del proletariat rus és demostrar que el govern no compta amb el suport de les masses. La Revolució Russa ha de mostrar al món sencer la seua gran personalitat, és a dir, la seua hostilitat irremeiable envers la reacció i l'imperialisme liberal.

El desenvolupament futur de la lluita revolucionària i la creació d'un govern obrer revolucionari donarien un colp mortal als Hohenzollern, perquè

donarien un fort impuls al moviment revolucionari alemany així com a les masses d'altres nacions europees. Si la primera Revolució Russa de 1905 provocà revoltes en Àsia, Pèrsia, Turquia i Xina, la segona marcarà l'inici d'una gegantina lluita social i revolucionària en Europa. Açò és l'única cosa que portarà a una pau duradora a l'Europa coberta de sang.

No, el proletariat rus no es deixarà enganxar al carro de l'imperialisme "miliukovià". Sobre els estendards de la socialdemocràcia russa, més vius que mai, brillen les consignes de la Internacional intransigent:

A baix els rapaços imperialistes!

Visca el govern obrer revolucionari!

Visca la pau i la fraternitat entre els pobles!